

DUCHOVNÉ OZVENY

ročník XII.
September
2009

Mesačník farnosti sv. Martina z Tours

Suchá nad Parnou, Košolná, Zvončín

číslo 9

Milé deti, školáci, rodičia, bratia a sestry

Dovoľte mi na úvod vás všetkých pozdraviť! Po dvojmesačnom čase prázdnin, ktorý mnohí z vás určite využili na slastné nič nerobenie, oddych, odpočinok od každodenných povinností a učenia, možno i na krásne a nezabudnuteľné zážitky z dovoleniek doma či v zahraničí sa opäť navraciame do kolobehu života a nového mesiaca, ktorý nás pozýva na opätovné naštartovanie tela, ducha i mysle pre nové povinnosti a vzdelávanie. Áno, je tu opäť pre mnohých z vás ten nešťastný mesiac september, ktorý otvára brány škôl, gymnázií či odborných učilíšť. Ale tiež i brány záhrad, podnikov... Nastal čas, kedy je potrebné prepnúť svoj režim i harmonogram života a venovať sa tomu, na čo nás náš Pán v stavovskom postavení pozýva. Učiť sa, študovať, pracovať. A to nielen fyzicky ale aj duchovne! Veď sám Pán Ježiš nám hovorí: „Podťe ku mne

všetci, ktorí sa namáhate“... A my zvykneme dodať: „Bez Božieho požehnania, márne naše namáhania.“

Začíname nový školský rok. Možno s nechutťou, odporom voči škole či niektorému učiteľovi, iní zasa s radosťou a napätým očakávaním, čo nás čaká a čo nové a dosiaľ nepoznané sa dozvieme. Na to, aby sme poznali a pochopili však potrebujeme pomoc a silu zhora.

Potrebujeme milosť a svetlo Ducha Svätého, ktorého vzývali kresťania o pomoc už v prvotnej Cirkvi. A tak začnime aj my všetci tento nový mesiac s prosbou a modlitbou o pomoc k Duchu Svätému. On je náš sprievodca a učiteľ na ceste života. On je ten, ktorý dáva milosť, silu i svetlo. To o ňom Pán povedal: „On vás vyučí a pripomenie vám všetko...“ A človek potrebuje pripomínať, pretože rýchlo a často veľa zabudne. Preto aj vy, milí školáci, odhodte od seba nechut' a nevl' a s dôverou sa obráťte o pomoc k Nemu. Aby ste nový školský rok začínali i končili s jeho pomocou.

A vy, milí rodičia, buďte tiež oporou pre svoje deti a pomáhajte im. Mnohí nemajú čas naplno sa venovať deťom, iní nechápu zmysľovanie svojich ratolestí, za-

búdajú pomôcť a povzbudiť! Ďalší len prikazujú a pripomínajú. Už to vieš, si naučený? Chod' sa učiť!... Ale to je málo, to nestačí. Aj z vašej strany je potrebné priložiť ruku k dielu vzdelávania a výchovy. Dieťa potrebuje vzor, povzbudenie, príklad. Potrebuje podporu. A tou ste vy sami! Myslite na to a dokážte to svojim deťom, že vám na nich záleží a že ich skutočne milujete. Stačí na ne myslieť pri práci, v zamestnaní. Nemyslieť len nato, či som prikázal a skontroloval. Je potrebné sa zamyslieť nad skutočnosťou: ukázal som, dal som príklad?! Nepýtať sa len svojich detí: máš a vieš všetko? Opýtať sa aj seba samých: myslím na svoje dieťa, modlil som sa dnes zaň? Vyzýval som už Ducha Svätého o jeho pomoc pre moje dieťa?

Veď predsa chcem a záleží mi na tom, aby z neho niečo bolo. Alebo nie? Ale táto úloha je pre samotné dieťa veľmi zodpovedná a náročná! A preto spojme dnes svoje sily, mysle i srdcia! Uvedomme si, že tú pomoc jeden druhého potrebujeme navzájom a spoločne to všetko ide ľahšie. Ľahšie sa učí, pracuje... Ale i modlí a chváli Boha! Veď kde sú dvaja alebo

traja v mojom mene, tam som i Ja medzi nimi, pripomína nám Pán Ježiš.

A tak nezabudnime všetci popri svojich každodenných povinnostiach a starostiach vyzývať a prosiť o pomoc Ducha Svätého i Pána Ježiša a jeho Matku – Pannu Máriu.

A ako najlepšie začať? No, ak môžem, poradím vám zájsť do kostola, vykonať si dobrú a úprimnú svätú spoveď, prísť k svätému prijímaniu a otvoriť svoje srdce i myseľ dokorán pre pomoc, milosť a svetlo Trojjediného Boha!

Keď sa všetci takto pripravíme, potom už nebude pre nás problémom a starosťou privítať nový mesiac, školu i prácu. Je to totiž náš každodenný chlieb. A bez chleba je život ťažký, je hladom po ňom. Hladom, ktorý častokrát končí smrťou. Fyzickou i duchovnou. A to je už potom katastrofa. Aby sme jej predišli, spoľahnime sa častejšie a viac na pomoc a silu zhora!

Na to všetko vám veľa síl a milostí na ceste každodenných povinností vyprosuje.

Váš duchovný Marek

Aktivity suchovských dôchodcov

Výbor ZO Jednoty dôchodcov Slovenska v Suche nad Parnou od OÚ nielen žiada, ale naopak obci aj pomáha. Zorganizovali sme brigádu na miestnom cintoríne, ktorej sa v tomto roku výnimočne zúčastnilo 30 dôchodcov. Venovali sme sa koseniu trávy okolo Domu smútku a hrobov, od buriny sme čistili priestory pri vonkajšom múre a pri chodníkoch, zamestali chodníky, vynášali odrezané kroviny, hrabali pokosenú trávu a vynášali do kontajnerov. Starosta obce, pán Oboril, ktorý prišiel medzi nás bol veľmi prekvapený

rozsahom prác a ich kvalitou, ktoré dôchodcovia odvedli. Samozrejme, že toto nie je naša jediná aktivita. Upratovanie kostola, ktoré sa uskutočňuje formou organizovaných skupín je tiež výsostne vecou prevažne dôchodkýň. Treba vyzdvihnúť aj výraznú pomoc dôchodcov pri organizovaní náboženských obradov v Ružovej doline.

Verím, že aj v budúcnosti sa bude do týchto aktivít zapájať každý dôchodca, ktorému to zdravotný stav dovoľí.

Michal Blažo

SVATÝ KOPEČEK

Dejiny tohto pútnického miesta pri Olomouci začínajú v 17. storočí, keď v Európe zúrila tridsaťročná vojna a keď po veľkej morovej epidémii zomrelo v Olomouci 14 236 ľudí.

Obchodník s vínom ANDRÝSEK raz vyhlásil pred svojimi ľuďmi sľub, že ak získa majetok, postaví Panne Márii kostolík na kopci, na východ od Olomouca. Plnenie odkladal, až mu ho sama Matka Božia vo sne dvakrát pripomenula.

Raz vyšiel na koni do krajiny plnej snehových závejov, v hustom lese mu do

tváre šľahali vietor a sneh. Zahalil si tvár a keď kôň dorazil na jeden kopec, obchodník si odhalil tvár a videl miesto, na ktorom sa mu vo sne zjavovala Matka Božia. Tu dal postaviť kaplnku, ktorá bola dokončená o 4 roky, v roku 1633. Na oltári stál kamenný reliéf Panny Márie s dieťaťom. Milostivý obraz Panny Márie (na obr.) tam zanechali v bielom oblečení neznámi pútnici, ktorí tento mariánsky obraz kládli s veľkou úctou na oltár a potom odišli. Úcta pútnikov k obrazu vzrástla, keď v deň vysvätenia kaplnky v priebehu omše začal vidieť dovtedy slepý syn šľachtica.

Od r. 1642 Švédci plných osem rokov plienili a vykrádali domy a kláštory a v roku 1645 švédsky poručík hodil do kaplnky smolný veniec a následný požiar z nej zanechal len holé múry.

Od r. 1669 bol položený základný kameň výstavby svatokopeckého chrámu, s patrónkou Navštívenia Panny Márie a vysvätený bol o 10 rokov. Za ním bol neskôr postavený Dom – hospital, po obidvoch stranách poschodové obytné domy – krídla, ambit s kaplnkou Mena Panny Márie, čím vzniklo nádvorie svojou plochou dvojnásobne väčšou než samotný chrám. Uprostred nádvorja je súsošie svätého Norberta, zakladateľa premonštrátskeho rádu.

Po oslavách stého výročia trvania mariánskeho pútnického miesta tu bola druhá významná udalosť – korunovácia milostivého obrazu rímskymi korunkami, ktorá ošetruje starobylosť úcty mariánskeho obrazu, čo sa dostalo len niekoľkým pútnickým miestam.

Tento milostivý obraz Panny Márie na Svatém Kopečku pri Olomouci korunoval 21. mája 1995 pri svojej návšteve Svätý otec Ján Pavol II.

Duchovná obnova Pavol a my

Už druhý rok sa vo farnostiach pod Malými Karpatmi v dňoch 9.3. až 15.3.2009 konala v rámci obdobia pôstu duchovná obnova. V tomto roku – teda roku svätého Pavla – boli všetky príhovory v duchu témy PAVOL A MY.

Prinášame ďalší príhovor:

František Bačík z Jaslovských Bohunic.

Pavol a sloboda

*„Lebo vy ste povolani
pre slobodu.“*

(Gal 5,13)

V tomto týždni Pôstneho obdobia prežívame duchovnú obnovu. Svätý apoštol Pavol, ktorého rok slávime, nám ukazuje cestu kresťanského života v mnohých aspektoch. Dnes sa budeme zamýšľať nad témou sloboda – ako ju prezentuje Pavol v Božom slove; ako aj my máme byť slobodnými kresťanmi. Preto na začiatku svätej omše, aby sme boli predovšetkým slobodní od hriechov, oľutujeme ich.

Drahí bratia a sestry, každý človek má, ako vieme, nesmrteľnú dušu a zároveň dostal ako dar rozum a slobodnú vôľu. Tými sa každý človek prejavuje – cez rozum a slobodné rozhodnutie sa. Preto budeme hovoriť o slobode. O tom, akým spôsobom máme aj my tento veľký Boží dar vedieť využiť, vedieť naozaj do nej dorastať a hľadať cestu, ktorou naplníme

svoj život v pravej radosťi a v pravom šťastí. Určite nádherne znie: Som slobodný človek. Každý z nás po slobode túži. My však chceme pozerieť na slobodu správnym spôsobom. Práve preto sa dnes chceme pozrieť na list Galaťanom.

Všetci veľmi dobre vieme a počuli sme to aj počas tohto týždňa, že Pavol, Žid z Benjamínovho kmeňa, ktorý bol farizejom a ovládal aj gréčtinu, bol mužom, ktorý keď sa obrátil, uskutočňoval vo svojom živote ohlasovanie evanjelia s nadsšením Ducha, a absolvoval tri misijné cesty.

Prvá misijná cesta sa uskutočnila v rokoch 47 – 48. Založil mnohé cirkevné obce, išiel do južných častí Malej Ázie, do Turecka a zároveň na Cyprus.

Na druhej misijnej ceste cestuje so Silasom, predtým s Barnabášom a Jánom Markom. Túto misijnú cestu absolvuje v 49. – 52. roku a dostáva sa aj do Európy – do Korintu, do Efezu, do dnešného Grécka – do Atén. Zároveň zakladá cirkevnú obec v Galácii.

Na tretej misijnej ceste, okolo roku 56 – 57, píše z Efezu list Galaťanom. V tomto liste nám Božie slovo otvára zrak pre pravú slobodu tak, ako bola vnímaná skrze apoštola Pavla. Bol v ňom nastolený problém: potulní kazatelia, ktorí chodili po Galácii a ohlasovali Galaťanom vykúpenie, ohlasovali Krista, no zároveň nútili, aby sa podľa židovského zákona dali obrezať aj tí kresťania, ktorí boli obrátení z pohanstva.

Tento spor rieši svätý apoštol Pavol práve v tomto liste, kde nám na jednej strane ukazuje zákon a na druhej vieru v Ježiša Krista. Hovorí im: Nerozumní Galaťania, prečo ste uverili? Veď Ježiš Kristus je ten, skrze ktorého máte život. Nie zo skutkov podľa zákona. Totiž, ako sme už mnohokrát počuli, židovský

zákon neobsahoval iba desať Božích prikázanií; obsahoval aj mnohé iné Mojžišove nariadenia a ľudské príkazy, ktoré sa tam dostali počas mnohých storočí až po Ježiša Krista. Jedným zo židovských zákonov, bola aj obriezka.

Tu si však musíme uvedomiť, že slobodu nám vydobyl Kristus – hovorí Pavol. Nie vlastné skutky podľa zákona. Ako to máme chápať? Nemáme dodržiavať zákon? Vôbec nie. Zákon nie je to, čo nás spasí. Sloboda kresťana nie je postavená do toho obrazu, že máme zachovávať zákon takým spôsobom, že sa budem usilovať byť dobrým a nezhešiť, že budem stavať len na sebe a vložím zákon do každého detailu svojho života. Pretože zrazu by som nežil pre Krista a nie v ňom by som nachádzal svoj kresťanský život a svoje slobodné rozhodovanie, ale zrazu stal by som sa perfekcionistom a hľadel na seba, nakoľko dodržiavam v akej oblasti zákon. Stával by som sa otrokom zákona. Samozrejme, mám túžbu porovnávať: kto nedodržiava zákon, nejde na svätú omšu, nemodlí sa... Ja musím byť lepší. Som lepší v tejto oblasti.

Áno, môžeš byť. Ale zákon tak prenikne v toľkých detailoch do nášho rozhodovania, že keď padneme zrazu sa cítíme naozaj úplne slabučkými.

Keď nás zákon, pre ktorý sme žili prerastie a nehľadíme na človeka ale na svoju dokonalosť, teda trpíme perfekcionizmom. Vytvorenie elity kresťana nás môže naozaj priviesť k tomu, že vtlačáme všetko do každého detailu nášho života.

Slobodu nemáme budovať na svojich schopnostiach. Slobodu nám vydobyl Kristus. Ako máme objavovať tú pravú slobodu? Svojím pozitívnym rozhodnutím sa pre Ježiša Krista. Pozitívnym, nie negatívnym. Ja sa nemám rozhodnúť pre Krista, lebo sa bojím pekla, lebo mám strach,

čo bude po smrti, ale rozhodujem sa pre Krista a pre život v spoločenstve s ním, pre Krista samotného ako aj pre Krista v mojich bratoch a sestrách, v mojich blízkych: Čokoľvek ste urobili jednému z týchto mojich najmenších, mne ste urobili.

Naša sloboda má spočívať v tomto pozitívnom rozhodnutí. Áno, Ježiš je ten, kto mi dáva slobodu a ja sa pre neho rozhodujem. Vtedy táto sloboda nie je zneužitím, ale práve naopak; vtedy môžem ten veľký Boží dar využiť na cestu k svojej radosti, ku svojom šťastiu.

Svätý apoštol Pavol v liste Galaťanom porovnáva starú a novú zmluvu, Starý a Nový zákon; vyberá si obraz Abrahámovej manželky a otrokyne – Sary a Agar. Hovorí: Izmael je potomkom otroctva, otrokyne, ale Izák je dieťa prisľúbenia, dieťa slobodnej. V tomto obraze vidíme aj my, že ten, kto sa rozhoduje pre Krista, stáva sa spoludedičom toho, čo nám Kristus vydobyl. Keď sa rozhodnem pre Krista, stávam sa ospravedlneným, slobodným; slobodným od hriechu, ktorý ma zväzoval. Pretože ospravedlnení zo skutkov podľa zákona nemôže byť nijaký človek. Tak sa dostávame do pravej slobody, ktorá je Božím darom.

Boh v Najsvätejšej Trojici sa nám v tejto slobode dáva. Otec nás ospravedľňuje v Ježišovi Kristovi, ktorého bratom, sestrou sa stávam skrze jeho vykúpenie.

Slobodným sa stávam, ak ma Duch Svätý obdaruje slobodou. Len svoju slobodu nedávajte za príležitosť telu – hovorí Pavol v liste Galaťanom – ale konajte podľa Ducha. Teda podľa toho veľkého daru, ktorý dostávam, keď som sa rozhodol pre Ježiša Krista. Ovocie a skutky Ducha sú zjavné – trpezlivosť, láskavosť, miernosť... – vymenúva tieto čnosti, ovocie Ducha Svätého Galaťanom.

Pravý kresťan, slobodný kresťan je obdarovaný Duchom Svätým, pretože nestavia na sebe. Nepovie si, že jeho sloboda je v tom, že si bude robiť čo chce. Nebude stavať na sebe, že dokáže konať podľa zákona.

Svätý apoštol Pavol nás ďalej v Liste Galaťanom učí práve o tejto slobode: Služte si navzájom v láske. Túto slobodu máme využiť pre službu lásky k Bohu i službu lásky k Bohu, ktorého vidím v bližných. Teda naša sloboda nespočíva v nariadeniach, ale vo vzťahu. Ja, pretože Krista mám rád, slobodne sa pre neho rozhodujem a túžim v tejto slobode sa darovať. Darovať sa mu v Eucharistii, vo sviatostiach, prijímať ho, velebiť ho modlitbou, darovať sa mu vo svojich bližných a v skutkoch lásky.

Toto je, bratia a sestry, pravá sloboda. Pán Ježiš nás všetkých vykúpil, teda nás oslobodil od našich hriechov; aj keď v sebe stále cítime naše slabosti, svoju nedokonalosť, vieme, že v Kristovi nachádzame oslobodenie. Či už je to vo sviatosti krstu, vo sviatosti zmierenia, či v pomazaní chorých. Tam nachádzame oslobodenie a silu, aby sme v slobode uskutočňovali dielo lásky.

Každý jeden z nás, keď sa rozhoduje pre Krista, rozhoduje sa pre osobnú radosť, pre osobné šťastie. Neprojektujem seba samého podľa svojich chŕťok, ale podľa Božieho obrazu, tak ako mi ho sám Ježiš Kristus ponúka. Preto má byť naša viera, keď sme sa slobodne rozhodli pre Krista a uverili sme jeho slovám, činná. A má byť činná práve skrze lásku. Toto všetko nám objasňuje Božie slovo u svätého apoštola Pavla v Liste Galaťanom, že sloboda spočíva v tomto. Teda nie v rozhodovaní sa medzi dobrom a zlom, ale v túžbe konať dobro, rozhodovať sa pre to, čo je dobré a ešte lepšie.

Slobodu máme využívať a nie zneužiť. Nemáme sa rozhodovať proti Pánu Bohu, proti svojmu svedomiu. Napriek tomu, že naozaj prežívame aj svoju hriešnosť.

To, že prežívam svoju hriešnosť mi nebráni v tom, aby som mohol žiť ako slobodný kresťan, ako ten, kto túži byť s Kristom a byť s Kristom vo svojich bratoch a sestrách.

Svätý apoštol Pavol nám teda ukazuje túto cestu. Zároveň nám nielen o tom hovorí, ale nám to dokazuje aj svojím životom. Pavol je slobodný v tom, ako komunikuje s ľuďmi. On nemá predsudky, nemá strach, čo si druhí budú o ňom myslieť v takom slova zmysle, že by mal byť pred druhými ten najkrajší. Vie povzbudiť, ale aj skritizovať. Vie napomenúť, ale aj ďakovať. Vie sa tešiť z toho, že aj iní vedia pravdivo žiť slobodu kresťana. Pavol si dokonca dovolil aj takú vec, že napomenul prvého pápeža, svätého Petra, keď sa Peter stránil kresťanov z pohanstva, ktorí prijali krst a utiekal sa len ku kresťanom zo židovstva.

Pavol hovorí: Prečo nútiš pohanov prijať obriezku a žiť po židovsky, keď ty sám ako Žid nežiješ po pohansky. A naozaj, Peter prijal toto Pavlovo napomenutie. Pavol o sebe hovorí: Uháňam za tým, čo je predo mnou a zabúdam na to, čo je za mnou. Pavlova sloboda bola vonkajším znakom jeho účinkovania. Viackrát stroskotal, dvakrát bol vo väzení, bol kameňovaný, trpel pre Ježiša a predsa jeho slobodu ducha nemohol nikto zviazať, pretože bol v spojení s Kristom.

Toto je, bratia a sestry, príklad svätého apoštola Pavla pre nás; aby sme aj my boli slobodnými kresťanmi, aby sme do tej slobody dorastali. Aby sme sa nebáli, že keď nezachovávam zákon, nemôžem sa spasiť.

To je dobre, že sa sám nemôžeš spasiť. Lebo ťa spasí Kristus. Nesmieš projektovať len svoju dokonalosť tým, že dodržiavaš zákon, ale práve naopak – máš vedieť, že v Ježišovi naozaj získavaš pravú slobodu, ktorú ti on sám vydobyl a zároveň, že sme ospravedlnení z viery v Ježiša Krista. Keď si Ježišov brat, si Boží dedič, si adoptované dieťa, si Boží syn, Božia dcéra; nie je otrok. A keď syn, tak skrze Boha aj dedič.

Bratia a sestry, vieme, že aj v dnešnej dobe nám svet ponúka inú slobodu. Je nebezpečie ísť cestou zákonníctva – hoci pochopiteľne máme dodržiavať zákon, no nemáme na ňom stavať svoj život. Ten máme stavať na vzťahu s naším Pánom, ktorý nás oslobodzuje a obdarúva. Avšak slobodu mnohí nechápu správnym spôsobom. Sloboda nespočíva v rozhodovaní sa proti Božej vôli. Sloboda nespočíva v tom, že si môžem robiť, čo chcem.

No poznáme aj citát: Miluj a rob, čo chceš. Keď miluješ, tak všetko, čo konáš, ide skrze ten vzťah lásky. To neznamená, že máme robiť, čo chceme. Vieme totiž, že sme pokúšaní a že aj naše túžby môžu byť mylné. Každý z nás sme zažili pokúšanie. Aj Pán Ježiš bol pokúšaný. Do nášho života prichádza aj ponuka inej cesty. To však neznamená, že keď zacítim pokušenie hriechu, nejaké túžby, že tú túžbu mám hneď vykonať. Lebo tým vlastne nežijem svoju slobodu, ale začínam žiť otroctvo svojich vlastných túžob.

Keď sme uverili Kristovi a jeho pravde, tak naše túžby začíname formovať podľa toho, čo nám zjavuje Kristus. S tým, čo vieme, že nie je od Krista, by sme mali zápasiť, bojovať, aby sme prinášali ovocie našej kresťanskej slobody, ktorým sú skutky lásky.

Buďme naozaj takými slobodnými kresťanmi. Dnešný liberalizmus nám pod-

súva postoje, že to, čo si myslí väčšina, je to normálne. No i keď to častokrát počujeme, že rozhodnutie sa pre hriech je normálne, tak pre mňa to tak byť nemusí, pretože ja sa formujem. Máme sa usilovať ako kresťania formovať svoje túžby podľa toho, čo nám zjavuje Kristus, pretože sme mu uverili.

Uveril som, že on to myslí so mnou naozaj vážne a dobre, že keď formujem svoje túžby podľa neho, tak rastiem v láske a nadobúdam radosť a šťastie. Nech nás všetkých aj dnes Ježiš Kristus, ktorý príde na oltár v tomto čase obnovy a pokánia, posilňuje, aby sme naozaj boli slobodní v Duchu. Aby sme sa nebáli, že on nás len zväzuje, ale naopak, aby sme v ňom našli oslobodenie aj od seba a svojej projekcie, od svojej túžby byť dokonalí aj bez jeho pomoci. Usilujme sa, aby v nás nerástla pýcha, ale pokora, v ktorej sme naozaj nie otroci hriechu ale slobodné Božie deti.

Drahí bratia a sestry, keď som bol menší, tak 12 – 13 ročný, hovoril som si: No, keď už budem mať 18, už mi nikto nebude rozkazovať, už si budem rozhodovať sám za seba... Myslím, že v každom z nás to niekedy tak bolo. A predsa so slobodou ide aj zodpovednosť. Tá je sestrou slobody. V zodpovednosti sa slobodne rozhodujeme aj pre to, čo nie je príjemné, a je to pravdivé alebo je to na naše povzbudenie, na našu silu. Aj teraz sme sa modlili, nech nám Kristus, ktorého telo sme prijali vo sviatosti Oltárnej, pomáha na ceste duchovnej obnovy. Lebo naša slobodná vôľa potrebuje aj pomoc. Potrebuje silu, pevnú a silnú vôľu. Preto sa tešme z toho, že nie sme v rozhodovaní sami, ale vždy je pri nás Božia pomoc, Božia ochrana. Prajem vám veľa slobody do vášho života a preto prijmite požehnanie.

Pavol v Európe

Prvé obrátenie a prvý krst v Európe

sať im evanjelium. (Sk 16,10) – píše Lukáš. Do Macedónska Pavol nejde sám. Okrem Silasa a Timoteja sa k nemu pridáva aj Lukáš. Námorná cesta k pobrežiu Macedónska im trvala dva dni. Naoko nič veľké, prešli z jednej rímskej provincie do druhej. No v dejinách Cirkvi to bola epochálna udalosť – v Európe sa vylodili prví kresťanskí misionári! Ako sa to udialo?

V Skutkoch apoštolov čítame: *prešli*

V našich úvahách o Pavlovi si pripomenieme, že Pavol prekročil hranice Európy, aby hlásal Kristovo evanjelium. Pre ľudstvo to bol významný deň, keď Pavol prijal tajomnú výzvu Macedónčana prekročiť hranice medzi dvomi kontinentmi: *Prejdi do Macedónska a pomôž nám!* (Sk 16,9) Európa volá po Kristovi. Výzva je súrna a kategorická: *Hned' ako mal toto videnie, usilovali sme sa odísť do Macedónska, presvedčení, že nás Boh volá hlá-*

cez Frýgiu a galatský kraj, lebo Svätý Duch im bránil hlásať slovo v Ázii. Keď došli k Mýzii, pokúšali sa dostať do Bitýnie, ale Ježišov Duch im to nedovolil. Obišli teda Mýziu a zišli do Troady. (Sk 16,6n) Nevieme povedať, ako Duch Svätý zasiahol a akým spôsobom im zabránil ísť do Bitýnie. Duch Svätý totiž účinkuje mnohorakými spôsobmi. Niekedy cez vonkajšie okolnosti, ale najviac cez vnútorné vnuknutia, cez svedomie. Pavol

nemal zlý úmysel, keď chcel ísť do Bitýnie, veď aj tam chcel ohlasovať Krista. Ale Boh to nechcel a preto Pavol vedený Božím Duchom zostúpil do Troady.

Apoštol by neprekročil hranice Európy, keby mu to jasne nezjavil Duch Svätý. Je to Duch Svätý, ktorý vedie Pavla a určuje smer cesty a zjavuje sa mu ako posol: *Stál pred ním akýsi Macedónčan a prosil ho: „Prejdi do Macedónska a pomôž nám!“ Hneď ako mal toto videnie, usilovali sa odísť do Macedónska, presvedčení, že nás Boh volá hlásať im evanjelium.* (Sk 16,9n) **Poslušnosť Duchu Svätému je teda zárukou** správneho smeru a dynamizmu **evanjelizácie**.

Možno si dosť neuvedomujeme, ako je veľmi dôležité, aby sme sa aj my dali viesť Duchom Svätým. Často totiž nerobíme hriechne veci, ale robíme to, čo Boh od nás nechce. Keď sme vedení Duchom Svätým, je to záruka Božieho požehnania. A na Pavlovom živote to vidíme rukoľapne.

Môžeme povedať: *Vďaka tomu, že sa Pavol dal viesť Duchom Svätým a nešiel do Bitýnie, stretol Lukáša v Troade a evanjelium prostredníctvom Pavla po prvýkrát vstúpilo na Európsky kontinent.*

Pavol prišiel so spoločníkmi do prístavu Neapolis (dnešná Kavalla), ale cieľom tejto etapy misie sa stalo o niekoľko kilometrov vzdialené hlavné mesto Macedónska – Filipy (gr. *Philippi*), hlavné mesto rímskej provincie, ktoré malo privilégium „kolónie“ (porov. Sk 16,12).

Evanjelium prechádza hranice civilizácie a kontinentov. Nové prostredie si vyžadovalo aj **nové evanjelizačné metódy**. U Židov bol zvyk, že keď ešte nemali vlastný dom modlitby (*synagógu*), schádzali sa vo sviatočný deň (*šabat*) blízko rieky pre potrebné rituálne umývanie. Miesta na rituálne umývanie nazývali

proseuche, čiže miesto modlitby. Keďže vo Filipách Židia nemali synagógu Pavol so svojimi spoločníkmi: *vyšli za bránu k rieke, lebo predpokladali, že sa tam modlia. Sadli si a hovorili so ženami, čo sa tam zišli.* (Sk 16,13)

Pre pochopenie pozície akú vtedajšie ženy mali môže pomôcť rabínsky text, Midraš ber Rabba 18,2: *„Rabbi Jošua zo Silkiny povedal v mene rabbiho Leviho, Boh sa zamýšľal, z ktorej časti muža má stvoriť ženu. Povedal: Nestvorím ju z hlavy Adama, z obavy, aby nebola koketná, ani z očí, z obavy, aby nebola koketná, ani z ucha, z obavy, aby nenačívala za dverami, ani z úst, z obavy, aby nebola mnohovravná, ani zo srdca, z obavy, aby nebola závistlivá, ani z ruky, z obavy, aby nebola taká, ktorá sa musí všetkého dotknúť, ani z nohy, z obavy, aby nevychádzala stále z domu, ale z najskromnejšej časti muža, z tej, ktorá ostane zakrytá aj vtedy, keď je on nahý.“* (Brat Efraim)

Nachádzame tu všetky výčitky, ktorými Talmud zaťažuje ženy: je vrtkavá, chýba jej rozum, je koketná a zaoberá sa len svojou krásou, je zvedavá a mnohovravná. Žena je vylúčená z verejného života, z domu môže vychádzať len zahalená, na ulici sa nemôže rozprávať z mužom, dokonca v jej vlastnom dome jestvuje hranica, ktorú nesmie prekročiť.

Kresťanskí misionári vo Filipách prekračujú spoločensko-kultúrne bariéry – **učia ženy**. Učenie žien bolo vtedy úplnou novinkou, ktorú potvrdil Duch Pravdy premenením srdc poslucháčov. Medzi tými, ktorí ho počúvali bola aj **prvá obrátená a pokrstená Európanka** – Lýdia: *predavačka purpuru z mesta Tyatiry, ktorá si ctíla Boha. Pán jej otvoril srdce, aby pozorne sledovala, čo Pavol hovorí.* (Sk 16, 14-15) Obrátenie Lýdie sa začalo tým, že pozorne počúvala Pavlovo ohlasovanie

teda počúvala Pánovo slovo. Aby sme dokázali pozorne počúvať Božie slovo, aby sme mu porozumeli a aby nás oslovilo, potrebujeme na to milosť, potrebujeme, aby nám Pán otvoril srdce ako Lýdii. Preto aj kňaz sa pred čítaním evanjelia vo sv. omši najprv v tichu modlí: *Všemohúci Bože, očisť mi srdce i pery, aby som dôstojne hlásal tvoje sväté evanjelium.*

Lýdia prijíma krst spolu *so svojím domom.* (Sk 16,15) V tomto prípade formula *oikos* – „dom“ poukazuje, že vierou prijala krst celá mnohopočetná rodina a s ňou aj skupina otrokov alebo tí, čo boli zamestnaní v obchode s purpurou. Vzniklo nové miestne spoločenstvo. Obrátenie Lýdie vyžiarovalo na najbližších. Tým, že Lýdia Pavlovi a jeho spoločníkom poskytla ubytovanie (porov. Sk 16,15), sa jej dom stal miestom na učenie a vykonávanie liturgie. Dom „bohobojnej“ Lýdie bol prvou „domácou cirkvou“ (gr. *oikos*), **prvým miestom evanjelizácie Európy.**

Pavol sa pri svojej apoštolskej činnosti nechal viesť Duchom Svätým. Vďaka tomu sa evanjelium dostalo na Európsky kontinent. Ako vnímam ja vedenie Ducha Svätého? Usilujem sa v modlitbe hľadať či to, čo konám, chce Boh? Usmerňujem svoj život podľa Božieho slova? Nejdem bezhlavo iba za svojimi predstavami? Počúvam pozorne Božie slovo pri sv. omši? Ak sa neviem sústrediť, nechápem Božie slovo a nudím sa pri ňom, modlím sa, aby mi Boh, ako Lýdii otvoril srdce, aby som porozumel jeho slovu?

Pane, daj, aby sme sa ako Pavol nechali viesť tvojím Duchom. Aby sme v modlitbe a rozjímaní hľadali tvoju vôľu, veď ty nás najlepšie poznáš a vieš, čo je pre nás dobré. Otvor Pane naše srdce počúvaniu tvojho slova a daj, aby sme svoju nádej skladali jedine v teba. Amen.

P. Viktor Mišuth, CSsR

Medzera – medzierka

Ešte si možno pamätáte na čas, keď vám alebo vašim deťom po prvýkrát vypadol zubok. V rade „myšacích zubov“ zostala zrazu medzera. Čo na tom, že rodičia upokojovali malé parádnice – nič to, veď o chvíľu narastie nový, medzera sa zaplní. Čakanie na nový zub bolo veľmi dlhé, ale štrbavé úsmevy boli veľmi milé.

Tak isto mám v pamäti susedov plot – jedna latka išla ľahko pohnúť – a už to bolo – prepchali sme sa cez medzeru a boli sme v inom – susedovom svete. Hrach, jahody mali úplne inú chuť ako naše domáce. Boli osladené niečím novým, dobrodružným. Ale prišiel šikovný gazda, plot opravil a my sme museli čakať na čas, až vyrastie a uvidíme ponad latky. Samozrejme, už nás tie neznáme svety nelákali.

Tak i v ľudskom živote sú medzery a medzierky. Jedny idú ľahko opraviť, zaplnia sa, iné sa opraviť nedajú. Každý z nás mal alebo má takú medzeru vo svojom okolí, vo svojom živote. Môže to byť dospelé dieťa, ktoré vyletí z rodného hniezda a zostane po ňom prázdne miesto. Zaplní ho nový člen rodiny, zať, nevesta, vnuk či vnučka. Môže to byť tiež človek, ku ktorému sme mali dôveru, ktorý nám rozumel, chápal nás, vedel nám poradiť. Odišiel ďalej, ale vieme, že žije a myslí na nás. Jeho miesto zaplní niekto iný. Bude me v ňom hľadať toho predchádzajúceho.

Ale sú i medzery, ktoré sa ťažko zapĺňajú. Sú to odchody našich najbližších, ktorí sa nám už nevrátia. Ich miesta dlho svietia prázdnotou. Modlíme sa, aby našli miesto pri Otcovi na nebesiach, aby zaplnili medzierku v plote. Šikovný gazda ho udržuje v poriadku.

Anka Oravcová

Apoštolát modlitby na mesiac september:

- **Všeobecný:** Aby Božie slovo bolo viac poznávané, prijímané a prežívané ako zdroj slobody a radosti.
- **Misijný:** Aby kresťanov v Laose, Kambodži a Mjanmarsku veľké ťažkosti neodradili od ohlasovania evanjelia svojim bratom.
- **Úmysel KBS:** Aby sme prácu začínali v Božom mene, aby sme s Božím menom pracovali a s Božím menom aj prácu skončili. Nech je to tak aj so školským rokom, ktorý začíname.

DUCHOVNÉ OZVENY

Farský mesačník

Vychádza poslednú nedeľu
s dátumom nasledujúceho mesiaca.

Vydáva Rímskokatolícka cirkev,
farnosť Suchá nad Parnou, č. 431,
PŠČ 919 01. Tel.: 033 / 55 80 144.
šéfredaktor:

Mgr. Marek Suchý, farár
grafická úprava: Ing. Peter Spusta
e-mail: spusta8@mail.t-com.sk
náklad: 400 výtlačkov

S povolením Arcibiskupského úradu
v Trnave, dňa 3.8.1998, č. 2663/98
Registrácia MK SR, č. 1/2001
ISSN 1337-5849

Cena: dobrovoľný príspevok

august v našej farnosti

pokrstení:

* 24. 6.2009 Lukáš Juhász, Suchá

zosnulí:

+ 25. 7. Justína Baranovičová, Suchá, 73r.

+ 25. 7. Jozefína Cíсарová, Zvončín, 81r.

+ 27. 7. Michal Daniš, Zvončín, 76r.

sviatosť manželstva uzavreli:

15.8. Juraj Ilavský a Jana Mihinová

15.8. Patrik Krejčí a Katarína Kosáková

Výročia, pripravované akcie

9.9.

biskupská vysviacka
Mons. ThDr. František Tondra,
diecézny biskup (1989), Spiš

9.9.

biskupská vysviacka
Mons. Dominik Kaľata, SJ, pomocný
biskup vo Freiburgu (1955), Nemecko
15.9.

biskupská vysviacka Mons. kardinál
Jozef Tomko, emeritný arcibiskup,
bývalý prefekt Kongregácie pre evanje-
lizáciu národov (1979), Košice, Rím
18.9.

biskupská vysviacka
Mons. ThDr. Marián Chovanec,
pomocný biskup (1999), Nitra
25.9.

biskupská vysviacka
Mons. ThDr. Tomáš Galis,
biskup (1999), Žilina
28.9.

výročie smrti pápeža Jána Pavla I. (1978)

FARSKÉ OZNAMY

Bohoslužby na september

Rozpis svätých omši je orientačný, rozhodujúce sú farské oznamy

Sv. omše v týždni

utorok až piatok v Suchej o 18.00

streda v Košolnej o 17.00

štvrtok vo Zvončine o 17.00

štvrtok v Suchej po sv. omši tichá adorácia do 19.00

Sv. omše v nedeľu a vo sviatok

6. septembra – 23. nedeľa v Cezroč. období

18.00 – Košolná, v sobotu, platná na nedeľu

7.30 a 9.00 – Suchá;

10.30 – Zvončín, 470.výročie prvej písomnej zmienky o obci

8. septembra – Narodenie Panny Márie

18.00 – Suchá

13. septembra – 24. nedeľa v Cezroč. období

18.00 – Zvončín, v sobotu, platná na nedeľu

7.30 a 9.00 – Suchá;

10.30 – Košolná, hody

14. septembra – Povýšenie Svätého kríža

18.00 – Košolná, titul kostola

15. septembra – Sedembolestná Panna

Mária, patrónka Slovenska

7.30 – Zvončín; 9.00 – Košolná;

10.30 – Suchá

20. septembra – 25. nedeľa v Cezroč. období

18.00 – Košolná, v sobotu, platná na nedeľu

7.30 a 10.30 – Suchá; 9.00 – Zvončín

27. septembra – 26. nedeľa v Cezroč. období

18.00 – Zvončín, v sobotu, platná na nedeľu

7.30 a 10.30 – Suchá; 9.00 – Košolná

September 2009

Cezročné obdobie

Ut **1** Egídius, opát

St **2** Ingrida, rehoľníčka

Št **3** Gregor Veľký, pápež, učiteľ Cirkvi

Pi **4** Rozália

So **5** bl. Matka Tereza, panna, rehoľn.

Ne 6 23. nedeľa v cezročnom období

Po **7** sv. košickí mučeníci

Ut **8** Narodenie Panny Márie

St **9** Peter Claver, kňaz

Št **10** Mikuláš Tolentínsky, kňaz, rehoľn.

Pi **11** Emilián, biskup

So **12** meno Prebl. Panny Márie

Ne 13 24. nedeľa v cezročnom období

Po **14** Povýšenie Svätého kríža

Ut **15** Sedembolestná Panna Mária

St **16** Kornel, pápež a Cyprián, biskup, muč. (Kántry)

Št **17** Róbert Bellarmín, biskup, uč. Cirkvi

Pi **18** Jozef Kupertínsky (Kántry)

So **19** Január, biskup, mučeník (Kántry)

Ne 20 25. nedeľa v cezročnom období

Po **21** Matúš, apoštol, evanjelista

Ut **22** Emerám, biskup, mučeník

St **23** Linus, pápež

Št **24** Panna Mária de `Mercede

Pi **25** Kleopas

So **26** Kozma a Damián, mučeníci

Ne 27 26. nedeľa v cezročnom období

Po **28** Václav, mučeník

Ut **29** Michal, Gabriel, Rafael, archanjeli

St **30** Hieronym, kňaz, učiteľ Cirkvi